

**ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

*Предмет: Извештај Комисије за избор ванредног професора
за ужу научну област Енглески језик*

Одлуком Изборног већа Филозофског факултета у Београду од 23.02.2012. године изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о пријављеним кандидатима за избор у звање једног ванредног професора за ужу научну област Енглески језик, са пуним радним временом: др Весна Половина, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, др Славица Перовић, редовни професор Института за стране језике Универзитета Црне Горе и др Ранко Бугарски, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду. Част нам је да Већу поднесемо следећи извештај.

На конкурс објављен у Огласним новинама Националне службе за запошљавање "Послови" од 29.02.2012. године, јавио се један кандидат: др Анђелка Игњачевић, досадашњи доцент за ужу научну област Енглески језик.

Др Анђелка Игњачевић рођена је 18. 05.1947. године у Маркушици, Р Хрватска, а основну школу и гимназију завршила је у Осијеку. Године 1966. уписала се на Филолошки факултет (Катедра за англистику) у Београду и дипломирала 1970. године. Последипломске специјалистичке студије на истом факултету уписала је 1990. године и након положених испита и одбрањеног рада "Акценти у савременом енглеском језику" стекла је титулу: специјалиста за фонетику енглеског језика. Магистарске студије, смер Социологија језика уписала је на Филолошком факултету у Београду 1993. године и након положених испита и одбрањеног магистарског рада "Ставови о енглеском језику у средњем и високом образовању у Београду" (ментор: проф. др Ранко Бугарски) 1998. године стекла титулу магистра филолошких наука. Докторску дисертацију на тему "Енглески језик у образовној политици у Србији" одбранила је на истом факултету 2005. године, такође под менторским руководством проф. др Ранка Бугарског и стекла титулу доктора филолошких наука.

По завршетку студија запослила се у Заједници завода заштите на раду као стручни преводилац за енглески и италијански језик где је радила од 1970 - 1973. године. Те године запослила се у Медицинској школи "Београд" и радила као професор енглеског језика наредне двадесет и три године. У току рада у овој школи Анђелка Игњачевић се већ бавила наставом страног језика струке, радила на стручном усавршавању, учествовала на бројним стручним семинарима и имала излагање *Teaching Pronunciation: why, when, how?* на Семинару за наставнике енглеског језика "Classroom Practice and Theory Implications", у организацији Британског савета, који је одржан у Котору, Црна Гора 1996. године. Исте године прелази у Вишу туристичку школу и постаје виши предавач за предмет Енглески језик. Следеће године почиње да предаје енглески језик на Филозофском факултету са 1/3

радног времена, а 1999. године примљена је на Филозофски факултет као предавач за енглески језик са пуним радним временом у ком звању је остала до 2005. године. Након одбрађене докторске дисертације од 2005. године па до данас ради на истом факултету у звању доцента.

Већ на почетку каријере, радом у Заједници завода за заштиту на раду др Игњачевић је ушла у проблематику превођења, интересовање које је не напушта кроз целу каријеру и поље коме посвећује значајну пажњу, што је резултовало не само научно-стручним радовима него и успешном обуком студената психологије, педагогије и андрагогије у овом значајном аспекту наставе у оквиру предмета Енглески језик 2 на Филозофском факултету.

Рад у средњој стручној школи, вишој школи, на Медицинском факултету (хонорарно школске 2005/06. године), као и рад на Филозофском факултету омогућио јој је свестрани увид у сложену проблематику лингвистичких и ливгводидактичких аспеката страног језика у функцији струке, што је такође резултирало запаженим научним радовима и вредним дидактичким материјалима из ове области.

У наставку следи наша валоризација научних радова др Анђелке Игњачевић објављених након избора у звање доцента (бодовна вредност ових радова исказана је у Табели научне компетентности и у Додатку уз Тачку 3 Сажетка).

Монографије:

1. *Енглески језик у Србији*, Београд, Филолошки факултет, ISBN 86-86419-08-9, Чигоја штампа, стр. 239, 2006.

Монографија се структурно састоји из три дела. Први део посвећен је општем теоријском прегледу језичке и образовне политике у области страних језика и њихових карактеристика, проблемима терминологије, историјском развоју културних и политичких веза између Србије и Велике Британије и савременим реформама у области страних језика у образовним системима у Европи и балканским земљама. У другом делу даје се исцрпан преглед развоја школског система, наставе других страних језика и наставе енглеског језика у школском систему у Србији, чиме се стиче заокружен увид у контекст како стања у образовном сектору тако и друштвене свести у преломним тренуцима увођења и развоја наставе енглеског језика. У овом делу пажња је посвећена првенствено питању избора страних језика за изучавање у школском систему и њиховог статуса у односу на друге школске предмете, што је документовано приказима школских планова и програма важећих у појединим историјским периодима. Нису изостављени ни кључни моменти у развоју методологије наставе страних језика који су имали утицаја на формирање и/или прихватање одређених ставова и одлука значајних за развој наставе енглеског језика. Трећи део монографије посвећен је статусу енглеског језика у савременој образовној политици и пракси и обухвата период од 1990. до 2004. године. У овом делу аргументовано се наводи и објашњава нормативна основа образовног система, износе резултати истраживања заступљености енглеског језика на свим нивоима институционалног и ванинституционалног образовања у државним и приватним иинституцијама.

Значај ове монографије је вишеструк јер поред заокруженог приказа историјског развоја наставе енглеског језика и контекстуално објашњених свих етапа у том развоју, ауторка заинтересованом читаоцу омогућује увид у сложену проблематику језичке и образовне политике. Та два фактора ову књигу чине јединственом у српској средини и то су главни разлози што је уврштена у реферетну литературу за студенте дипломских студија на Филолошком факултету у Београду.

2. *Страни језици у функцији струке: настава и учење*, Београд, Филозофски факултет Универзитета у Београду, ISBN 978-86-86563-96-5, Досије, стр. 169, 2012. Ово дело спада у ред литературе намењене првенствено високошколској настави страног језика струке и представља резултат ауторкиног интересовања и искуства у овој специфичној врсти наставе и ученог недостатка свеобухватне литературе о страном језику струке на српском језику. Први део књиге посвећен је расветљавању недоумица у вези са називом и дефинисањем језика струке, као и појмова страни језик, матерњи језик, први језик, други језик, службени језик, интернационални језици, језици шире комуникације, језик глобалне комуникације и тако даље. У другом делу даје се преглед развоја примењене лингвистике којој језик струке припада. У наставку следи историјски развој језика струке и теоријских концепата везаних за ову област (анализа регистра, дискурса и жанра). У трећем делу наводе се карактеристике енглеског језика струке. Овде је потребно напоменути да се не ради о посебном језику већ варијетету језика у коме се неки језички елементи општег језика више користе од других те се у настави њима посвећује већа пажња. Поред језичке материје настава укључује и увежбавање конкретних лингвистичких вештина које су типичне у конкретној професионалној области. Четврти део посвећен је анализи потреба оних који приступају учењу страног језика струке: анализом циљне ситуације утврђује се која лингвистичка знања и вештине полазници треба да стекну по завршетку курса; анализа полазне ситуације дијагностикује ниво познавања језика и релевантних вештина полазника на почетку курса; у зависности од разлика између претходне две анализе истражују се и педагошке потребе ученика. Анализа педагошких потреба укључује наведену анализу недостатака, анализу стратегија или потреба у учењу и анализу средстава потребних за извођење курса. У петом делу обрађена су питања релевантна за припрему курса страног језика струке, као што су предности и недостаци интензивног, односно екстензивног курса, селекција ужег или ширег фокуса, питање аутентичности текстова који се обрађују током курса, одабир наставних садржаја и метода, затим евалуација и оцењивање, као и карактеристике полазника. У шестом делу говори се обавезама, улогама и неопходним компетенцијама наставника. Улога наставника језика струке значајно се разликује од традиционалне представе о наставнику општег страног језика јер приликом извођења курса за специфичне намене наставник престаје да игра улогу онога ко само снабдева знањем већ више игра улогу консултанта и сарадника у заједничком трагању за знањем. На крају одељка наводи се веома корисна листа компетенција које наставник језика струке треба да поседује. Седми део посвећен је различитим облицима наставе страног језика струке: унутар школског система, у виду курсева за одрасле полазнике ван институционалног образовања, у оквиру билингвалне

наставе на нижим нивоима образовања и, посебно, универзитетске наставе. Посебна пажња посвећена је критичкој анализи савременог тренда примене енглеског као наставног језика у вишем и високом образовању. Осми део даје историјски приказ развоја страног језика струке у Србији, као и анализу тренутног статуса предмета Страни језик у средњим стручним школама и на универзитетима у Србији. У деветом делу приказан је план наставе Страног језика струке на Филозофском факултету Универзитета у Београду и детаљан програм наставе Енглеског језика струке за студенте друге године психологије, педагогије и андрагогије. Апострофира се методологија наставе превођења, писања на енглеском језику и говорних вештина и објашњава систем оцењивања предиспитних и испитних обавеза студената. Илустрација начина оцењивања и, индиректно, евалуација успешности примењених приступа, приказани су у две анализе студентских предиспитних обавеза.

Значај ове монографије је утолико већи јер не само што нуди теоријско и критичко виђење проблематике наставе у области страног језика струке већ и што егземплификацијом ауторкине властите праксе допуњује теоријска разматрања везана за ову област, што може да буде једнако корисно наставницима, студентима на матичном и нематичним факултетима, полазницима курсева стручног језика, ученицима средњих стручних школа, односно свима који су заинтересовани за ову специфичну област примењене лингвистике.

Објављени научни радови

Научни радови др Анђелке Игњачевић објављени након избора у звање доцента групишу се у неколико области. У даљем тексту бројеве рада наводимо према Табелама 2 и 3 Обрасца за евидентирање остварених резултата наставника где је дата комплетна библиографска информација и исказана бодовна вредност.

Радови под редним бројем 1., 4., 5. и 6. баве се језичком и образовном политиком и везани су за проблематику историје наставе енглеског језика, савременог стања и ауторкиних виђења о будућности наставе не само енглеског већ и других језика у образовном систему у Србији. Поред, на чињеницама утемељене, констатације о савременој доминацији енглеског језика ауторка у свакој прилици упозорава на опасности и штете по целокупно друштво уколико се запусти учење других језика и износи своје уверење о користи, потреби, односно неопходности неговања вишејезичности и проширивања вербалног репертоара друштва, због чега ови радови имају шири друштвени значај.

Радови 9., 11., 13. и 14. баве се, такође из угла језичке и образовне политике, положајем енглеског и других страних језика у високом образовању у Србији. Лонгитудиналним истраживањима ове проблематике које обухвата период од 2006. до 2011. године ауторка критички посматра алармантно опадање статуса предмета Страни језик на нематичним факултетима Универзитета у Београду и упозорава на последице непостојања језичке политике у овој области, те ове радове сматрамо изузетно значајним за развој универзитетске наставе и статуса и реномеа Универзитета у Београду у глобалном аспекту.

Радови 2., 3., 7., 8., 10., и 12., припадају области фундаменталних истраживања у лингводидактици и баве се специфичностима наставе страног језика струке,

академским писањем на енглеском језику, проблемима код превођења везаним за културолошке разлике између језика даваоца и језика примаоца, преводном еквиваленцијом, приступом, методама и стратегијама код превођења и улогом метакогниције у учењу страног језика.

Према Критеријумима научне компетентности, др Анђелка Игњачевић остварила је, у периоду након избора у звање доцента, укупно 31,5 бодова што овде приказујемо и табеларно (категоризација радова уз библиографски опис даје се и у Додатку уз тачку 3 Сажетка који представља прилог овом Извештају):

Врста научног резултата	Минимална вредност кофицијента компетентности (ванредни професор)	Квантитативно исказани резултати др Анђелке Игњачевић
P10+P20+P50+P61+P62	16,67	P13: 1x5 = 5 P22: 1x2 = 2 P52: 2x3 = 6 P54: 10x1= 10 P62: 1x1,5= 1,5 укупно: 24,5
од тога P10+P20+P50+P61	10	P13: 1x5 = 5 P22: 1x2 = 2 P52: 2x3 = 6 P54: 10x1= 10 укупно: 23
и P63-66+P70	3,3	P63: 3x1 = 3 P72: 8x0,5 = 4 укупно: 7
УКУПНО (ванредни професор)	20	31,5

У целини посматрано, др Анђелка Игњачевић је својим стваралаштвом оставила неизбрисив траг пре свега у истраживањима историјата наставе енглеског (и других) језика у Србији. На том подручју она је стручњак без премца у српској средини. За овакву оцену квалификује је првенствено монографија *Енглески језик у Србији* (2006), која је теоријско-методолошки фундирана и поткрепљена богатом и разноврсном грађом и служи као поуздан извор података сваком заинтересованом за ова питања. Поред горе наведених, објављених радова, нарочито оних који се баве образовном политиком страних језика, од великог значаја је и монографија *Страни језик у функцији струке* јер обрађује, први пут на теоријски и методолошки свеобухватан начин на српском језику, област наставе и учења страног језика за академске и професионалне потребе.

Мишљење и предлог Комисије

Пошто је пажљиво прегледала конкурсни материјал Комисија је утврдила да кандидат доцент др Анђелка Игњачевић испуњава све услове за избор у звање ванредног професора (чл. 63, став 3 и чл. 64, став 7 Закона о високом образовању, Службени гласник 44-10 од 29.06.2010 и чл. 4 Критеријума за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, Гласник Универзитета у Београду, бр. 144 од 29.09.2008).

Као што је приказано у аналитичком делу реферата, др Анђелка Игњачевић поседује веома висок степен научних и педагошких квалификација у области и на предмету за који се бира. Комисија је имала у виду квалитет и научну новину њених радова, богато искуство у високошколској настави енглеског језика као језика струке (на додипломском и дипломском нивоу), кандидаткин рад на обезбеђивању научно-наставног подмлатка, што је изузетан резултат с обзиром да је запослена на нематичном факултету (пет комисија за докторске дисертације, две комисије за магистарске радове и седам комисија за избор наставника на више факултета Универзитета у Београду), као и активностима на развоју наставе страног језика струке не само унутар Филозофског факултета, већ је њен рад запажен и значајан за развој ове области у Србији и окружењу.

Научни допринос др Анђелке Игњачевић је значајан. Њена монографија *Енглески језик у Србији*, која се бави језичком и образовном политиком и историјом увођења енглеског језика у школски систем у Србији, служи као референтна литература студентима Филолошког факултета на мастер и докторским студијама у области опште и примењене лингвистике, а монографија *Страни језик у функцији струке: настава и учење* прво је свеобухватно дело на српском језику у овој области. Велики број радова објављених у водећим часописима у области примењене лингвистике и образовања, у зборницима са међународних конференција, саопштења на научним скуповима у земљи и иностранству представљају значајан допринос кандидаткиње развоју наставе страног језика у функцији струке.

Такође, кандидаткиња је рецензирала два уџбеника и један приручник, стални је сарадник часописа Настава и васпитање, које издаје Педагошко друштво Србије, ангажована на рецензирању радова из области лингвистике и лингводидактике и превођењу резимеа свих радова са српског на енглески и са енглеског на српски језик и повремено сарадник Института за педагошка истраживања за чије скупове и едиције је ангажована на преводима радова и резимеа са и на енглески језик.

На основу свега изложеног Комисија сматра да су се стекли сви услови из Закона о високом образовању (Службени гласник 44-10 од 29.06.2010) Критеријума за стицање звања наставника на Универзитету у Београду (Гласник Универзитета у Београду, бр. 144 од 29.09.2008) да се др Анђелка Игњачевић, доцент Филозофског факултета у Београду, изабере у звање ванредног професора по конкурс објављеном у Огласним новинама Националне службе за запошљавање "Послови" од 29.02.2012. године, те се са поверењем и особитим поштовањем обраћа Изборном већу Филозофског факултета у Београду и **предлаже да донесе одлуку о избору доценткиње др Анђелке Игњачевић у звање ванредног професора за ужу научну област Енглески језик, са пуним радним временом на том факултету.**

Београд, 12.03.2012.

Потписи чланова Комисије:

(председник: проф. др Весна Половина)

(члан: проф.др Славица Перовић)

(члан: проф.др Ранко Бугарски)